

Bijlage 2

MEMO

Aan: raadsleden
Portefeuillehouder: burgemeester Stef Strous
Opgesteld door: Rachelle van den Bergh en Jacques Moonen
Onderwerp: Nadere uitwerking regels oplaten ballonnen en carbid schieten Apv 2020
Datum: 9 maart 2021

1. Inleiding

In de raadsvergadering van 15 december 2020 zijn, bij de vaststelling van de Apv 2020, de regels over oplaten ballonnen en carbid schieten nader besproken. Besloten is om deze regels te evalueren. Aan de fracties is medewerking gevraagd in het bedenken en bespreken van mogelijke alternatieven. Op 18 februari 2021 heeft daarom een bijeenkomst plaatsgevonden, waaraan de burgemeester, de AOV 'er, de juridisch medewerker Apv/bijzondere wetten en twee leden van iedere fractie hebben deelgenomen.

2. Voorstel

De vertegenwoordigers van de fracties leggen dit voorstel voor aan de raadsfracties. Deze geven aan of ze akkoord zijn met het voorgestelde en of een nadere afstemming nodig is. Als dat het geval is leveren de raadsfracties verbetervoorstellen aan.

Het doel is te komen tot een voorstel dat door een grote meerderheid of door alle fracties wordt gesteund. Daarna wordt het verwerkt in een college- en raadsvoorstel.

3. Reactietermijn

Verzocht wordt om dit voorstel ter accordering voor te leggen aan uw fractie. Op het voorstel kan tot en met 9 april worden gereageerd.

In de onderstaande tekst is uitgewerkt wat tijdens de bijeenkomst is besproken.

4. Oplaten ballonnen

Algemeen verbod

In de Apv 2020 is een algemeen verbod voor het oplaten van ballonnen opgenomen. Een dergelijk verbod sluit aan bij het duurzaamheidsbeleid (global goals) van de gemeente Maasgouw. Het verbodsartikel over het oplaten van ballonnen is terug te vinden in artikel 4:8a Apv 2020. Zie onderstaande link.

https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Maasgouw/651735/CVDR651735_1.html

Het artikel voorziet erin dat in winkels, op scholen en tijdens bruiloften en evenementen geen ballonnen mogen worden opgelaten. Enkele voorbeelden van ballonnen die onder het verbod vallen zijn: de reguliere ballon gemaakt van latex of folie, herdenkingsballon, vuurballon, sfeerballon, gelukklampion, Thaise wensballon, papierballon, gelukballon.

Argumentatie

De laatste jaren vindt discussie plaats over de wenselijkheid van het oplaten van ballonnen. Een belangrijk aspect is dat bij het oplaten van ballonnen de richting en/of hoogte niet door menselijk ingrijpen kan worden bepaald.

De reden dat ballonnen omstreden zijn, is:

- o dat ze slecht zijn voor de natuur en het milieu.
 - dieren kunnen ballonnen aanzien voor voedsel, waardoor hun magen verstopt raken;
 - de linten die aan ballonnen hangen kunnen dodelijk zijn, omdat dieren hierin verstrikt kunnen raken;
 - naast de ballonnen en touwtjes kunnen ook metalen onderdelen (en andere spullen die hangen aan de ballon) in de natuur terechtkomen. Hierdoor ontstaat zwerfafval.
- o het risico op brandgevaar, mede vanwege de droge zomers de laatste tijd;
- o Het ontstaan van verrommeling.

Gemaakte afspraken

a. Onderzoek of er duurzame alternatieven zijn.

Hierbij dient te worden onderzocht of ballonnen bestaan zijn die onschadelijk zijn voor het milieu en dus wel opgelaten mogen worden. Tijdens de bijeenkomst is onder andere gesproken over biologisch afbreekbare ballonnen en wensballonnen als eventuele duurzame alternatieven. Hierover het volgende:

Biologisch afbreekbare ballon

Een biologisch afbreekbare ballon is gemaakt van latex rubber van natuurlijke oorsprong. Volgens de universiteit van Wageningen ([Bron](#)) duurt het echter jaren voordat een biologisch afbreekbare ballon verteert en dus kan ook zo'n ballon de maag en darm van zeedieren blokkeren. Vogels, vissen en zoogdieren sterven daardoor van de honger en is de kans groot dat hij schade aanricht aan het milieu. Het aanprijzen van ballonnen die biologisch afbreekbaar zijn als alternatief geeft de gebruikers onterecht het gevoel dat ze een duurzame keuze maken.

Wensballon

Onder een wensballon wordt verstaan een lampion die door zijn bouwwijze en de verhitte door een brandstofelement kan opstijgen en zweven. Een wensballon is geen duurzaam alternatief. Als een wensballon echter neerkomt wordt deze aangezien voor voedsel en kunnen dieren gewond raken. Wensballonnen met brandende kaarsjes zijn bovenal gevaarlijk omdat ze brand kunnen veroorzaken.

Voor een nadere toelichting over eventuele alternatieven en de gevolgen daarvan wordt verwezen naar de bijgevoegde artikelen "Vijf weetjes over ballonnen" en "Verkenning naar achtergronden omvang en gevolgen van ballon oplaten".

Gezien het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat er geen duurzame alternatieven zijn en dat het huidige verbod in de Apv 2020 gehandhaafd kan blijven. Bij een volgende herziening zal worden bekeken of er duurzame alternatieven zijn.

b. Communiceer actief over alternatieven.

Bij alternatieven kan gedacht worden aan:

- o bellen blazen (bijvoorbeeld met een professioneel apparaat zoals een bellenblaasmachine);
- o bloemen op het water gooien;
- o oplaten van vliegers;
- o houden van een lampionnenoptocht;
- o bind wenslinten in een boom of aan een speciaal daarvoor gemaakt paal met dwarslatten;
- o deel fluitjes uit en houd met elkaar een fluitconcert;
- o ballonconcert, met z'n allen tegelijk de ballon piepend leeg laten lopen;
- o verloting i.p.v. ballonwedstrijd;
- o ballonfiguren bouwen;
- o met figuurlinten zwaaien;
- o lasershow;

- o show met drones;
- o deelnemers het aantal ballonnen laten raden die in ruimte zijn gestopt.

Met de afdeling communicatie zal worden bekeken op welke wijze actief kan worden gecommuniceerd over het aanbieden van alternatieven bij verenigingen en organisaties die nu geregeld ballonnen oplaten.

5. Carbidschieten

Algemeen verbod

In de Apv 2020 is opgenomen dat carbidschieten is verboden. De belangrijkste argumenten voor het opnemen van een verbod is dat:

- carbidschieten heeft evenals het afsteken van vuurwerk een groot risico op (ernstig) letsel en daarmee extra druk op de gezondheidszorg. Met deze maatregelen beogen wij juist de gezondheidszorg te ontlasten;
- de verwachting is dat het carbidschieten, mede vanwege een (eventueel) landelijk vuurwerkverbod, een aantrekkingskracht op publiek zal hebben;
- het toestaan van carbidschieten zou als neveneffect kunnen hebben dat het een aanzuigende werking krijgt voor inwoners van gemeenten waar het carbidschieten wordt verboden (het waterbedeffect), met gevolgen voor verstoring van de openbare orde en de gezondheid;
- het voorstel om zowel het vervoeren en bij zich hebben van carbid strafbaar te stellen leidt tot duidelijkheid voor zowel de burger als voor handhavers.

In het huidige artikel is tevens opgenomen dat het verbod niet van toepassing is op Oudejaarsdag (31 december) van 10:00 tot 18:00 uur en als aan de overige voorwaarden is voldaan. De huidige regeling over carbidschieten, artikel 2:54a Apv 2020 kan worden geraadpleegd via deze link.

https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Maasgouw/651735/CVDR651735_1.html

Gemaakte afspraken

Tijdens de bijeenkomst is gesproken over mogelijke alternatieven voor andere momenten dan Oudejaarsdag (31 december). Gesproken is over een algemeen verbod, waarvan via een vergunning of ontheffing kan worden afgeweken. Vanwege juridische gronden is afgesproken om algemeen verbod met de mogelijkheid tot ontheffing nader uit te werken.

Nadere uitwerking

Het onderstaande artikel bevat een algemeen verbod, waarvoor ontheffing kan worden verleend door het college, dan wel de burgemeester. In principe is het college bevoegd. Als het echter om openbare gemakkelijheden gaat als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet dan is de burgemeester bevoegd.

Door het invoeren van een ontheffing ontstaat meer zicht op de locaties. Voor het afsteken van carbid op Oudejaarsdag (31 december) van 10:00 tot 18:00 uur kan door eenieder ontheffing worden aangevraagd. Voor de overige dagen kan alleen ontheffing worden aangevraagd door een vereniging. Dit onderscheid is gemaakt om, vanwege veiligheidsaspecten, te voorkomen dat het gehele jaar door, door eenieder carbid kan worden afgeschoten. Tevens wordt wildgroei beheersbaar gehouden en wordt overlast geminimaliseerd.

Aan de ontheffing worden tevens voorschriften verbonden waardoor de openbare orde en veiligheid wordt gewaarborgd. Verder kan een aanvraag om ontheffing worden geweigerd op grond van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid, de bescherming van het milieu en het uiterlijk aanzien van de gemeente (artikel 1:8 Apv 2020). Een nadere uitwerking van de ontheffing (met bijbehorende voorschriften) is bijgevoegd. Ook is een ontheffingformulier toegevoegd.

Het verschil met het vorige stelsel is dus dat het gehele jaar een verbod geldt en dat hiervoor in bepaalde gevallen een ontheffing kan worden verleend.

Afdeling 10A Carbidschieten

Artikel 2:54a Definities

In deze afdeling wordt verstaan onder:

- a. carbidschieten: het in een bus op explosieve wijze verbranden van acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of gasmengsels met vergelijkbare eigenschappen;
- b. bus: een deugdelijke bus, container, opslagvat of ander daarmee gelijk te stellen voorwerp;
- c. vereniging: een rechtspersoon zoals omschreven in [artikel 26 Burgerlijk Wetboek Boek 2](#)

Artikel 2:54b Carbidschieten, het vervoeren of bij zich hebben van carbid of soortgelijke stoffen

1. Het is verboden acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water, of een gasmengsel met vergelijkbare eigenschappen op explosieve wijze te verbranden.
2. Het is verboden op een openbare plaats carbid of soortgelijke stoffen te vervoeren of bij zich te hebben, waarvan gelet op hun aard of de omstandigheden waaronder deze worden aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze zullen worden gebruikt in strijd met het bepaalde in het eerste lid.
3. Het verbod in het eerste en tweede lid is niet van toepassing op degenen aan wie carbid is afgeleverd gedurende de tijd die nodig is om thuis te komen, noch op degene die aannemelijk maakt dat hij het carbid nodig heeft in de uitoefening van beroep of bedrijf.
4. Van het verbod in het eerste en tweede lid kan door het college, dan wel de burgemeester (ieder voor zover bevoegd)¹ ontheffing worden verleend voor:
 - a. Oudejaarsdag (31 december) van 10:00 tot 18:00 uur, aan eenieder;
 - b. overige dagen, aan een vereniging.
5. Het verbod in het eerste en tweede lid geldt voorts niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie, de Wet milieugevaarlijke stoffen, de Wet vervoer gevaarlijke stoffen of het Wetboek van strafrecht.

Bezit van carbid

Tijdens de bijeenkomst is ook gesproken over het bezit van carbid. Op grond van het huidige artikel is het verboden om carbid of soortgelijke stoffen bij zich te hebben als kan worden aangenomen dat deze worden gebruikt om explosief te verbranden. Tijdens de bijeenkomst werd opgemerkt dat bij een ontheffingsstelsel er op gelet moet worden dat als bijvoorbeeld iemand begin december carbid koopt en dit op Oudejaarsdag afsteekt niet strafbaar moet worden gesteld. Dit kan worden opgelost door in de Apv 2020 op te nemen dat het bezit niet verboden is voor degenen aan wie carbid is afgeleverd gedurende de tijd die nodig is om thuis te komen. Zie derde lid in het bovengenoemde voorstel.

¹ In principe is het college bevoegd. Als het echter om openbare gemakkelikheden gaat als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet dan is de burgemeester bevoegd.